

LARVIK KOMMUNE
Postboks 2020
3255 LARVIK

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 18/00156-258

03.03.2025

Ark.: 326.12

Vedtak i navnesak 2024/8 – gjenåpnet navnesak 2021/396 – Raugland/Rugland/Rauland i Larvik kommune

Statens kartverk har i dag gjort vedtak om skrivemåten av følgende stedsnavn i Larvik kommune:

- **Rugland** og **Raugland** (likestilte skrivemåter for navnegarden, fellesnavn for gard 4034 og 4035)
- **Vestre Rugland** (gard 4034)
- **Vestre Rugland** (bruk 4034/1)
- **Vestre Raugland** (bruk 4034/3)
- **Østre Raugland** (gard 4035)
- **Østre Raugland** (bruk 4035/1)
- **Østre Raugland** (bruk 4035/3)

Innledende informasjon

Skrivemåten *Rugland* ble vedtatt av Statens kartverk den 22.12.1992. Navnesak 2021/396 ble startet etter en forespørsel fra Larvik kommune datert 02.07.2021. Forespørselen fra kommunen hadde bakgrunn i kommunestyrevedtak av 16.06.2021, der kommunen hadde vedtatt to adressenavn med skrivemåtene *Rauglandveien* og *Rauglandstranda*. Kartverket åpnet for å vurdere skrivemåten på nytt fordi vedtaket fra 1992 var lite begrunnet.

I navnesak 2021/396 vedtok Kartverket 25.01.2023 følgende skrivemåter:

- ***Raugland*** (navnegard, fellesnavn for gard 4034 og 4035)
- ***Vestre Raugland*** (gard 4034)
- ***Vestre Raugland*** (bruk 4034/1)
- ***Vestre Raugland*** (bruk 4034/3)
- ***Østre Raugland*** (gard 4035)
- ***Østre Raugland*** (bruk 4035/1)
- ***Østre Raugland*** (bruk 4035/3)

Vedtaksbrevet i navnesak 2021/396 er vedlagt dette brevet. Det samme er Språkrådets tilråding i både navnesak 2021/396 og i denne saken.

Navnesak 2021/396 ble gjenåpnet på bakgrunn av en søknad fra Morten Bøvre, hjemmelshaver til gnr. 4034 bnr. 1, Eirek Engmark, styreleder i Rugland Vel, og Lars Buer, styreleder i Rugland vann og avløp SA. Søknaden er vedlagt dette brevet. I forbindelse med behandlingen av søknaden ble vi oppmerksomme på mangler ved saksbehandlingen i navnesak 2021/396. Vi har redegjort nærmere for dette i det vedlagte gjenåpningsbrevet.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes for offentlig bruk, er hovedregelen at det skal tas utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivningsprinsipper for norsk, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd.

I *utfyllende reglar om skrivemåten av norske stadnamn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn. Det skal legges særlig vekt på ønsket til eieren når saken gjelder bruksnavn, og skrivemåten som eieren ønsker, ligger innenfor regelverket.

Skrivemåten av slektsnavn skal ikke påvirke skrivemåten av stedsnavn. Vedtak som gjelder skrivemåten av stedsnavn, får heller ikke følger for skrivemåten av slektsnavn.

Uttale og skrifttradisjon

For en gjennomgang av kildene til uttale og skrifttradisjon viser vi til det vedlagte vedtaksbrevet i navnesak 2021/396.

Høringssvar og tilråding

Kartverket sendte gjenåpningssaken til uttalelse og kunngjøring i Larvik kommune i brev datert 14.02.2024, i tråd med § 8 i loven. I brev datert 08.05.2024 har kommunen sendt de lokale uttalelsene til Språkrådet.

Det kom inn sju høringsuttalelser i navnesak 2021/396. Alle som uttalte seg i saken den gang ønsket skrivemåten *Raugland*, og uttalen ble oppgitt å være «RAULand», «Rævlann» og «Rauland». I en uttalelse ble det oppgitt at hyttefolk utenfra (som Kongsberg, Drammen og Oslo) bruker uttalen «Ræguglandstranda», mens vedkommende, som er fra området, sier «Rævlandstranda».

I navnesak 2024/8 har det kommet inn nesten førti høringsuttalelser. Larvik kommune skriver at de ikke har nye synspunkter i saken, og viser til vedtaket i kommunestyret om adressenavna Rauglandveien og Rauglandstranda.

Morten Bøvre, Rugland Vel og Rugland vann og avløp SA, som søkte om gjenåpning av sak 2021/396, har også levert en lengre høringsuttalelse i denne saken. *De skriver innledningsvis: Vi ønsker at det over 600 år gamle historiske navnet Rugland, land brukt til dyrking av rug, blir bevart som stedsnavn. Det forteller greit hva formålet var med ryddingen av gårdene her, å dyrke rug. Navnet er enkelt å forstå for alle. Det uttales slik det skrives.*

Raugland uttales også slik det skrives, selv om noen kanskje uttaler det Rauland. Det er ikke en nedarvet dialektform av rug, men et familienavn som har gått i arv etter at Ole Hansen Nalum tok navnet Raugland da han giftet seg inn på Østre Rugland (4035/1) i 1914, dvs. for litt over hundre år siden.

Til sist i høringsuttalelsen foreslår Morten Bøvre, Rugland Vel og Rugland vann og avløp SA en løsningsorientert tilnærming: *På Rugland har vi levd med både Raugland og Rugland uten at det har voldt problemer. Det var først da hyttefeltene skulle få veinavn det stokket seg. Kommunen gikk først for veinavn med bruken av forstavelsen Rug i tråd med stedsnavnet Rugland, men da saken var til behandling i kommunestyret ble forstavelsen endret til Raug etter et benkeforslag fra en som presenterte seg som venn av familien Raugland. Han reagerte på at veien ned til Rauglandstranda skulle hete Ruglandstranda. Kommunen tolket lov- og forskriftsverket slik at for å kunne følge opp kommunestyrevedtaket måtte de få endret stedsnavnet fra Rugland til Raugland. Det klarte de, noe som førte til at vi på Rugland 4034 fikk veinavnet Rauglandveien. Dette reagerte vi selvfølgelig på og for å få stedsnavnet rettet tilbake til Rugland søkte vi Kartverket om å få gjenåpnet navnesaken. Det klarte vi. Og blir Rugland bevart som stedsnavn, kan veinavnet vårt bli Ruglandveien, i tråd med det opprinnelige forslaget fra kommunen. Vi har imidlertid stor forståelse for og vi vil støtte vår nabohyttetrend i at de må kunne få et veinavn de kan assosiere seg med. Det må kunne la seg gjøre uten å endre Rugland som stedsnavn, og uten at vi på Rugland skal få veien oppkalt etter naboen til grunneieren vår.*

Brunlanes historielag skriver at de støtter høringsuttalelsen til Morten Bøvre, Rugland Vel og Rugland vann og avløp SA.

Flere av de andre som har uttalt seg tar også til orde for å ivareta begge skrivemåter. I tillegg har det kommet inn en rekke kortfattede uttalelser fra hytteiere og enkelte fastboende under gard 4034, som skriver at de ønsker skrivemåten Rugland, og at denne skrivemåten er i samsvar med måten de uttaler stedsnavnet.

Kjersti Vik skriver: *Som hytteeier i flere generasjoner støtter jeg forslaget om å beholde navnet Raugland på den matrikkelen som har hatt dette navnet i flere 100 år og Rugland på den andre. Vi har levd godt med det skillet og det er oppklarende for de to områdene.*

Alv Martin Vangdal skriver: *Som eigar/festar av 4034/16/21 i Larvik kommune vart vi svært overraska over det forvirrende vegnamnet "Rauglandsveien" på garden Rugland. Vi har alltid uttala namnet slik det vert skrive både på garden og på ulike føretak knytt til hyttefeltet på garden. Namnet "Raugland" refererer for oss til etternamnet på dei som bur på nabogarden Rugland Østre.*

Steinar Holden skriver blant annet: *Raugland er et annet sted, som ligger noe øst for Rugland, jf. Rauglandsstranda. Det er meget forvirrende om veien i Bøvre/Rugland-feltet skal ha navnet Rauglandveien - mange vil jo tro at Rauglandveien går til Rauglandstranda. Dette har også ført til at taxi-er har kommet feil. Jeg vil derfor sterkt oppfordre til at Rugland bevares som stedsnavn på Bøvrefeltet, og at veinavnet i området blir Ruglandveien. Så bør veien ned til Rauglandstranda få et egnet navn som kan forstås og ikke skaper forvirring.*

Ole Martin Raugland viser til at navnet/skrivemåten Rugland finnes mange steder, og skriver blant annet: *Men **Raugland** finnes bare på Raugland: Navneforveksling kan derfor i seg selv være en god nok grunn til å skille stedene fra hverandre. (...) Vi har ikke noe imot at hver gård får sitt unike navn. Et forslag kan derfor være at skiltingen beholdes som nå, og at det offisielle navnet for GNR 4034 med underbruk endres tilbake tilsvarende - til Rugland. (...) Når det gjelder uttalen er vår familie nøye med å få med «g»-en når navnet sies, slik at det ikke forveksles med Rauland i Telemark.*

Finn Holden skriver blant annet: *Stadnamnlova har til formål å bevare språklige kulturminner og (historiske) «namn som ikkje skyggjer for meiningsinnhaldet» i namnet (...) «Rugland» fyller lovens formål, «Raugland» gjør det ikke. (...) Siden vi anskaffet hytta på Rugland gård (Bøvre), har vi hørt «Rugland» som vanlig uttale på stedet.*

Rauglandstranda Vel, ved Harald Faugstad, skriver: *(...) vi i Rauglandstranda Vel ønsker at navnet Raugland benyttes fremfor Rugland/Rauland selv om de to sistnevnte tidligere kan ha blitt benyttet i området (før vi kom hit i 1965).*

I sin nye tilråding, datert 31.05.2024, minner Språkrådet først om at de i sin tilråding i navnesak 2021/396 tilrådte skrivemåten *Rauland*, men mente at både *Rugland* og *Raugland* var innenfor regelverket. De viser til at *Norske Gaardnavne* oppgir både uttalen *røu`Lann* og *ru`vLann* allerede i 1907, og til at mens alle som uttalte seg i sak 2021/396 ønsket skrivemåten *Raugland*, ønsket det store flertallet av dem som uttalte seg i gjenåpningssaken skrivemåten *Rugland*. Språkrådet diskuterer deretter stedsnavnlovens § 4 fjerde ledd, som åpner for at to skrivemåter kan vedtas for det samme navneobjektet, og de konkluderer med at det i denne saken er godt grunnlag for å vedta både *Rugland* og *Raugland*. For navnene på matrikelgardene, gard 4034 og gard 4035 tilrår Språkrådet skrivemåten *Rugland*.

Kartverkets vurdering

Når Kartverket gjorde vedtak om skrivemåten *Raugland* i navnesak 2021/396 la vi avgjørende vekt på det samstemte ønsket om denne skrivemåten i høringsuttalelsene som hadde kommet inn i saken. I gjenåpningssaken har de aller fleste som har uttalt seg ønsket skrivemåten *Rugland*, mens flere også har tatt til orde for å bruke ulike skrivemåter

Stedsnavnloven åpner altså for at to ulike skrivemåter kan tas i bruk. § 4 fjerde ledd i loven lyder:

To eller fleire skriftformer av same namn på det same namneobjektet kan fastsetjast som sidestilte, dersom eitt eller fleire av desse vilkåra er oppfylte:

- a. det finst fleire uttalevariantar av namnet fordi lokaliteten har stor geografisk utbreiing, eller ligg i eit dialektalt eller administrativt grenseområde*
- b. to eller fleire skriftformer av namnet er vel innarbeidde*
- c. det er sterk lokal interesse for to eller fleire av formene*

Bokstav a: Av uttaleopplysningene i kildene og høringsuttalelsene framstår det som klart at det er flere uttaler i bruk, selv om dette ikke kan forklares av at den aktuelle lokaliteten har stor geografisk utbredelse eller ligger i et grenseområde.

Bokstav b: Skrivemåten *Rugland* er mer innarbeidet, men skrivemåten *Raugland* er også å finne i offentlige kilder fra ca. 1950, jf. oversikten over skrifttradisjonen i det vedlagte vedtaket i navnesak 2021/396.

Bokstav c: Det framstår som klart at det er lokal interesse for både skriftformen *Rugland* og skriftformen *Raugland*, og at de ønskede skriftformene har sammenheng med hvordan de som ønsker dem uttaler stedsnavnet, selv om mange av dem som ønsker skrivemåten *Raugland* oppgir uttalen *Raulann*. Uttaleopplysninger i *Norske Gaardnavne* viser altså at det har vært flere uttaler i bruk i lang tid.

Da det både er klart at det forekommer ulike uttaler av stedsnavnet, og det er sterke lokale ønsker om begge skriftformene, er Kartverket enig med Språkrådet i at det er godt grunnlag for å vedta både skrivemåten *Rugland* og skrivemåten *Raugland*. Når det gjelder hvilke gardar og hvilke bruk som skal ha hvilken skrivemåte, forholder vi oss til de ønskene som har kommet inn i saken. I den anledning minner vi om brukseiers rett til å fastsette skrivemåten av navn på eget bruk, se mer informasjon i avsnittet *Bruksnavn* nedenfor.

Eieren av bruk 4034/1 ønsker skrivemåten *Rugland*. Kartverket fastsetter skrivemåten **Vestre Rugland**.

En av eierne av bruk 4034/3 har uttalt seg i saken, og ønsker skrivemåten *Raugland*. Kartverket fastsetter skrivemåten **Vestre Raugland**. På tross av retningsordet *vestre*, som forklares av at bruket tilhører gard 4034, ligger bruk 4034/3 lengst øst i det aktuelle området.

Eierne av bruk 4035/1 bruker skrivemåten *Raugland* i en høringsuttalelse de gav i forbindelse med adressenavnsaken. Kartverket fastsetter skrivemåten **Østre Raugland**.

Vi har ikke mottatt en høringsuttalelse fra eier av bruk 4035/3. I navnesak 2021/396 vedtok Kartverket skrivemåten **Østre Raugland**. Skrivemåten *Raugland* brukes om eiendommen i skjøter tinglyst 21.02.1961 og 12.04.1983. Kartverket fastsetter skrivemåten **Østre Raugland**.

Når det gjelder skrivemåten av navnene på gard 4034 og 4035, legger vi, i tillegg til ønskene fra brukseierne, vekt på ønskene i høringsuttalelsene som kom inn i de to sakene. Disse viser at både fastboende og hytteeiere på gard 4034, bortsett fra eiendommer som er opprettet fra bruk 4034/3, ønsker skrivemåten *Rugland*, mens fastboende og hytteeiere på gard 4035 ønsker skrivemåten *Raugland*. På den bakgrunnen fastsetter Kartverket skrivemåten **Vestre Rugland** for gard 4034 og **Østre Raugland** for gard 4035.

For fellesnavnet på navnegarden 4034 og 4035 blir *Rugland* og *Raugland* da likestilte skrivemåter. For å unngå unødvendig forvirring vil ikke fellesnavnet framkomme på kart, bare de individuelle gardsnavnene.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaket gjøres kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Kommunen oppfordres også til å informere innbyggerne i kommunen, f.eks. med notis i ei lokalavis og på nettsidene sine.

Når vedtaket gjelder skrivemåten av bruksnavn, skal kommunen sende melding om vedtaket direkte til eierne av bruket.

Bruksnavn

Vedtak om skrivemåten av gardsnavn skal som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten av bruksnavn som er identiske med gardsnavnet, eller der gardsnavnet inngår som en del av bruksnavnet. Men etter § 5 tredje ledd i lov om stadnamn har eieren rett til å fastsette en annen skrivemåte av navn på eget bruk enn den som følger av § 4 første ledd i loven. Forutsetningen er at han/hun kan dokumentere at skrivemåten har vært i offentlig bruk som bruksnavn (på offentlig kart, på skilt, i matrikkelen, skjøte e.l.). I så fall må eieren sende krav om det til Kartverket og legge ved slik dokumentasjon. Klageretten for navnet i andre funksjoner, f.eks. gardsnavnet, faller da bort. Kartverket er formelt vedtaksorgan også for skrivemåten av bruksnavn fastsatt av eieren. Ved eventuelle eierfastsatte skrivemåter skal vedtatt skrivemåte som følger av § 4 første ledd i loven fortsatt være retningsgivende for avledete sekundærnavn.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene. Dersom dette vedtaket blir stående uten at det blir påklagd, legger vi derfor til grunn at kommunen vedtar samme skrivemåten i ev. adressenavn og adressetilleggsnavn der navnet blir brukt.

Når det er gjort vedtak om adressenavn, adressetilleggsnavn og kretsnavn (grunn-, valg-, skolekrets og kirkesokn), skal den vedtatte skrivemåten legges inn i matrikkelen, og adressenavn i SSR vil bli oppdatert fra matrikkelen. Vedtak om adressenavn skal fortsatt sendes til bl.a. Kartverket, jf. § 9 fjerde ledd i forskrift om stadnamn.

Kartverket fører den vedtatte skrivemåten av bruksnavn i SSR, og skrivemåten hentes inn i matrikkelen derifra.

Klage

Vedtak om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Helge Dønvold
seksjonsleder

Christian Mathiesen
saksbehandler stedsnavn

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Vedlegg: Tilråding fra Språkrådet i navnesak 2021/396
Kartverkets vedtak i navnesak 2021/396
Søknad om gjenåpning av navnesak 2021/396
Oppstartsbrev i navnesak 2024/8 (gjenåpning av navnesak 2021/396)
Tilråding fra Språkrådet i navnesak 2024/8

Kopi til: Språkrådet
Gudrun Vik
Morten Bøvre
Rugland Vel
Rugland vann og avløp SA